

Aistear

Creatchuraclam na Luath-Óige
The Early Childhood Curriculum Framework

**Eispéiris foghlama le haghaidh
suíomhanna seisiúnacha**

Eispéireas foghlama 4: Iontráil oscailte – deiseanna cainte neamhfhoirmeálta**Téama: Folláine agus leas, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 3****Aoisghrúpa: Mamailínigh agus leanaí****Suíomh: Sa bhaile agus seisiún naíonra**

Fáiltíonn Mina roimh na leanaí agus a dtuismitheoirí de réir mar a shroicheann siad an naíonra gach maidin. Dar léi, tá na cúig nóiméad teagmhála sin thar a bheith luachmhar. Sa tréimhse sin is féidir le tuismitheoirí a chur in iúl di más rud é gur mhaith leo comhrá a bheith acu léi i dtaobh a leanaí agus eagraíonn sí am a bheadh oiriúnach dóibh. Ag tús na bliana cuireann sí in iúl dóibh freisin gur féidir teacht uirthi ar an teileafón gach lá ó 1i.n. go dtí 1.30i.n. i gcás go mbeadh aon chúiseanna inní acu, nó chun plé a bheith acu mar gheall ar cé chomh maith is atá ag éirí leis an leanbh sa ghrúpa súgartha. Cuireann sí i gcuimhne dóibh go rialta ina thaobh seo, mar go gcuireann sé ar a suaimhneas iad má choinníonn sí i dteagmháil leo mar seo. Tugann gaolta nó feighlithe roinnt leanaí go dtí an naíonra iad, agus tá an cineál seo teagmhála an-luachmhar le haghaidh tuismitheoirí mar gur féidir leo glaoch a chur ar Mina le linn am lóin.

Thosaigh Mikie (2 bhliain 11 mhí d'aois) ag imirt i ngrúpa súgartha mí ó shin. Tá a mháthair, Lucy, an-chúthail agus déanann Mina iarracht ar leith comhrá a bheith aici léi uair sa tseachtain. Taispeánann Mina rud éigin do Lucy, cosúil le grianghraf de Mikie ag imirt nó pictiúr a tharraing sé. Baineann sí úsáid as seo chun uchtach a thabhairt do Lucy labhairt faoi Mikie. Fiafraíonn sí faoi rudaí is maith leis a dhéanamh sa bhaile agus tugann sí moltaí do Lucy maidir lenár féidir léi a dhéanamh chun cur leis an méid a fhoghlaimíonn sé sa suíomh.

Ábhar Machnaimh: Cad iad na straitéisí a d'fhéadfainn a úsáid chun cuidiú le tuismitheoirí a bheith níos muiníní labhairt liom faoina leanaí?

Eispéireas foghlama 9: Níl sé choíche ródhéanach**Téama: Cumarsáid, Aidhm 3 agus Sprioc foghlama 2****Aoisghrúpa: Leanaí****Suíomh: Sa bhaile agus seisiún naíonra**

Nuair a bhí Sonia óg chaill sí roinnt mhaith scoile. Mar thoradh air sin, bhí deacrachtaí léitheoireachta aici agus bhí sé deacair uirthi obair le heolas scríofa. Nuair a sheol naíonra a leanaí nótaí abhaile bhí uirthi iarraidh ar a deirfiúr iad a léamh di. Le caitheamh ama chuir sí aithne ar Maggie, tuismitheoir eile. Chuir Maggie ina lú uirthi dul léi chuig ranganna i seomra na dtuismitheoirí. Bhí creis sa seomra in aice láimhe áit a bhféadfadh mamailíneach Sonia fanacht. Roghnaigh Sonia agus Maggie cúrsa ceardaíochta do thosaitheoirí. Bhí mac ceithre bliana d'aois Sonia thar a bheith sásta í a fheiceáil ag teacht isteach chuig a naíonra. Bhain Sonia taitneamh as an gcúrsa agus bhí sí níos muintíní labhairt le cleachtóir Evan. Ina dhiaidh sin d'fhreastail sí ar chúrsa tuismitheoireachta agus bhraith sí ansin go bhféadfadh sí cur leis óna taithí féin. Mhol an múinteoir a d'eagraigh na cúrsaí di clárú le haghaidh rang litearthachta do dhaoine fásta. Tá an-dul chun cinn ar siúl ag Sonia. Is breá léi go háirithe a bheith ag léamh dá leanaí agus bíonn sí ag tnúth le nótaí a theacht abhaile, agus anois is féidir léi iad a léamh í féin.

Ábhar Machnaimh: Cad is féidir liomsa agus le mo chomhghleacaithe a dhéanamh inár suíomh chun cuidiú le tuismitheoirí ina ról mar oideachasóirí a leanaí?

Eispéireas foghlama 11: An dtuigeann tú mo chultúr agus mo thraidisiún?**Téama: Féiniúlacht agus Muintearas, Aidhm 2 agus Sprioc foghlama 3****Aoisghrúpa: Mamailínigh****Suíomh: Sa bhaile agus seisiún naíonra**

Is baill den lucht siúil iad Joseph (2 bhliain agus 11 mhí d'aois) agus a theaghlach. Bhog siad isteach sa cheantar le déanaí agus chláraigh Kathleen, máthair Joseph, é le haghaidh dhá mhaidin sa tseachtain sa naíonra áitiúil. Bhuail an bainisteoir, Joan, le Kathleen agus mhínigh di conas a oibríonn an tseirbhís agus thaispeáin di na seomraí éagsúla agus an spás súgartha lasmuigh. D'fhiafraigh Joan de Kathleen céard iad na nithe a thaitníonn agus nach dtaitníonn le Joseph. Mhínigh sí di nach bhfuil mórán ar eolas aici faoi chultúr agus faoi thraidisiún an Lucht Siúil. D'iarr Joan ar Kathleen roinnt a insint di faoina slí bheatha agus faoi thraidisiún an Lucht Siúil atá tábhachtach di siúd. Cuideoidh sé leis an bhfoireann tacú le Joseph má tá roinnt eolais acu ar na nithe seo. D'inis Kathleen do Joan go dtaistealaíonn siad de ghnáth i leantóir le linn mhíonna an tsamhraidh agus go socraíonn siad síos i gceantar amháin don chuid eile den bhliain. Mhínigh sí freisin nach bhfuil formhór an Lucht Siúil chomh fánaíoch agus a bhídís. Dúirt Kathleen gur breá le Joseph ainmnithe, go háirithe capaill agus madraí. D'inis sí do Joan nach dteastaíonn uathí go ndéanfar idirdhealú éagórach ar Joseph toisc go bhfuil sé ina bhall den Lucht Siúil. Tá inní uirthi mar go raibh eispéiris dhiúltacha ag leanaí níos sine i suíomhanna eile.

Agus í ag ullmhú le haghaidh Joseph, agus le cúnaimh ó Kathleen, d'aimsigh Joan roinnt leabhar agus míreanna mearaí a léiríonn saol an Lucht Siúil sa lá atá inniu ann. D'eagraigh sí taispeántais d'ainmhithe a thaitníonn le Joseph ionas go bhféadfadh sé féachaint orthu ar theacht dó chun an naíonra. Dúirt sí leis na leanaí go mbeadh buachaill nua chucu go luath. Cúpla lá ina dhiaidh sin labhair Joan leis na leanaí maidir lena mbailte. Bhain sí úsáid as taispeántais ar na ballaí chun béim a leagan ar roinnt de na pointí a bhí á ndéanamh aici. Sa taispeántas sin bhí pictiúir de bhailte leanaí cosúil le leantóirí, árasáin agus tithe sraithe. Bhain siad úsáid astu seo chun labhairt faoin 'áit ina gcónaímid'. Thug na leanaí isteach grianghraif dá dteaghlaigh agus dá dtithe, agus rinne múnlaí de na tithe sin ag baint úsáide as drámh-ábhair, fabraicí, olann, páipéar maiseach agus cairtchlár. Chuir siad iad seo ar taispeánt in aice a ngrianghraf. I gcaitheamh na laethanta ina dhiaidh sin d'inis siad scéalta dá chéile faoina bpeataí agus a dturais. Bhreathnaigh Joan ar na leanaí le linn a ngníomhaíochtaí agus chinntigh gur cuireadh Joseph san áireamh agus gur thosaigh sé ag cruthú caidreamh le daoine eile. Thug sí tuairisc chun dáta do Kathleen maidir le conas a bhí sé ag socrú isteach.

Ábhar Machnaimh: *Cá mhéad atá ar eolas ag na leanaí agus agamsa faoi theaghlaigh a chéile agus faoin bpobal?*

Eispéireas foghlama 13: Athruithe

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 3**Aois: Leanaí****Suíomh: Sa bhaile, seisiún naíonra agus rang na naíonán (bunscoil)**

Freastalaíonn Simon (beagnach 6 bliana d'aois) ar bhunscoil áitiúil. Thosaigh a thuismitheoirí ag éirí inmíoch faoina iompar nuair a bhí sé tuairim is dhá bhliain go leith d'aois. Bhí deacrachtaí ag Simon díriú isteach ar ghníomhaíochtaí agus iad a chur i gcrích. Labhair siad leis an altra sláinte poiblí. Bhí síse den tuairim nach raibh aon chúis inmí láithreach ann agus mhol sí dóibh Simon a sheoladh chuig réamhscoil an Meán Fómhair dár gcionn. Shocraigh sé isteach go maith. Bhí an cóimheas daoine fásta le leanaí an-mhaith agus sannadh Simon don Oibrí Bunriachtanach, Kelly, a chaith am leis go minic in idirghníomhaíochtaí duine le duine agus chuidigh sí leis súgradh agus idirghníomhú le leanaí eile sa ghrúpa. Chuidigh Kelly tascanna a bhriseadh síos le haghaidh Simon agus thaispeáin dó conas a oibríonn rudaí cúpla uair. Thug sí píosa amháin eolais nó treoir amháin dó ag an uair agus chuidigh leis páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí leis na leanaí eile. Thaitin sé go háirithe le Simon an súgradh le huisce agus bheith ag súgradh lasmuigh. Chuidigh Kelly leis córas cairde a bhunú agus thaitin sé go mór le Rachel bheidh ina cara speisialta ag Simon. Chaith Simon dhá bhliain sa réamhscoil.

Bhí inmí ar thuismitheoirí Simon faoina aistriú chuig an mbunscoil. Bhí sé ar tí dul chuig an scoil áitiúil áit a bhfuil 19 naíonán shóisearacha, naíonán shinsearacha agus leanbh rang a haon sa seomra ranga. Bhuail tuismitheoirí Simon leis an bpríomhoide agus leis an múinteoir sular thosaigh sé ar an scoil agus chuir siad síos ar a gcúiseanna inmí agus ar an gcabhair bhreise a fuair Simon sa réamhscoil. Shocraigh siad bualadh lena chéile arís i lár Dheireadh Fómhair nuair a bheadh seans ag an múinteoir aithne a chur ar Simon. Tar éis an chruinnithe sin atreoraíodh Simon le haghaidh measúnú oideachais. Tar éis an mheasúnaithe, dréachtaíodh Plean Oideachais ar leith dó agus ceapadh cúntóir riachtanas speisialta dó chun cuidiú leis sa seomra ranga ar feadh 10 n-uaire sa tseachtain.

Tá Simon anois sna naíonáin shinsearacha. Caitheann sé am le múinteoir riachtanas speisialta oideachais na scoile ag obair ar scileanna ar leith a chuideoidh leis lena chuid foghlama. Tá tuismitheoirí Simon sásta lena dhul chun cinn agus leis an obair atá ar siúl ag na múinteoirí chun a chinntiú go bhfuiltear ag freastal ar a riachtanais. Faigheann siad aiseolas rialta ón scoil agus labhraíonn siad leis an múinteoir uair gach coicís ar an teileafón chun a fháil amach céard is féidir leo a dhéanamh chun cuidiú le dul chun cinn Simon.

Ábhar machnaimh: Conas is féidir liom feabhas a chur ar an gcaoi a n-oibrím le tuismitheoirí na leanaí le Riachtanais Speisialta Oideachais (RSO) chun go mbeadh na tuismitheoirí níos rannpháirtí i bhfoghlaim agus i bhforbairt a leanaí?

Eispéireas foghlama 15: Ag obair sa chairéal

Téama: Taiscéalaíocht agus Smaointeoireacht, Aidhm 2 agus Sprioc foghlama 1**Aoisghrúpa:** Mamailínigh**Suíomh:** Seisiún (grúpaí do thuismitheoirí agus mamailínigh)

Bhí Azeed, athair a d'fhreastail ar ghrúpa áitiúil do thuismitheoirí agus mamailínigh, ar a ghlúine in aice le beirt leanaí sa tráidire gainimh. Bhí a leanbh féin Zyta (2½ bliain d'aois) le David (beagnach 3 bliana d'aois). Thaitin an tráidire gainimh go mór leis na leanaí agus bhí siad ag machnamh go dian ar a raibh ar siúl acu de réir mar a bhog siad méideanna móra gainimh agus fuaimeanna na meaisíní móra á ndéanamh acu. D'imigh Zyta chun súgradh le rud éigin eile agus d'fhéach David ar Azeed agus rinne miongháire.

Azeed (miongháire á dhéanamh ar ais aige): *Is maith liom a bhfuil déanta agat. Inis dom ina thaobh?*

David: *Mé déanamh cairéal.*

Azeed: *Is maith an rud é go bhfuil cairéal á dhéanamh agat. Inis dom ina thaobh.*

David: *Fuair mé clocha (clocha) agus chuir mé arracóirí (tarracóirí) isteach (ag pointeáil i dtreo an tráidire gainimh).*

Azeed: *Chuir tú clocha isteach ar dtús agus ansin chuir tú tarracóirí isteach sa ghaineamh. Cén fáth ar theastaigh uait cairéal a dhéanamh?*

David: *Obíonn (oibríonn) daidí i cairéal.*

Azeed: *Tuigim, theastaigh uait cairéal a dhéanamh cosúil leis an gceann ina n-oibríonn do dhaidí. An bhfuil sin ceart?*

D'aontaigh David.

Azeed: *Tá cairéal iontach mór déanta agat anseo. Ba bhreá liom ceann cosúil leis a dhéanamh. Inis dom arís David conas é sin a dhéanamh.*

David: *Seo (anseo). Déan poll (de réir mar a thaispeáin sé do Azeed conas an gaineamh a bhogadh timpeall leis an tochtóir ag baint úsáide as buicéad tosaigh an tochtóra).*

Azeed: *Wow, tá seo ar fheabhas. Tá an gaineamh á bhogadh timpeall agam chun cairéal a dhéanamh díreach cosúil le do chairéal.*

Lean David agus Azeed ar aghaidh le tógáil a gcaireil agus ag tochailt agus fuaimeanna á ndéanamh acu mar a dhéanfadh na meaisíní agus iad ag plé a raibh ar siúl acu.

?

Ábhar Machnaimh: *Cá mhéad a fhéachaim ar a bhfuil ar siúl ag na leanaí agus a n-éistim go cúramach leo agus conas a úsáidim sin i mo chomhráite leo chun a gcuid smaointeoireachta a fhorbairt?*

Eispéireas foghlama 21: Fuair Rover bás

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 2**Aoisghrúpa: Mamailínigh****Suíomh: Seisiún naíonra**

Bhí Patrick (beagnach 3 bliana d'aois) brónach mar go bhfuair a mhadra, Rover bás ag an deireadh seachtaine. Chuir máthair Patrick foireann an naíonra ar an eolas agus bhí súil ghéar á coinneáil acu air. Bhí drogall ar Patrick páirt a ghlacadh sna gníomhaíochtaí agus shuigh Rita, a Oibrí Bunriachtanach, síos ina aice leis. Léirigh sí iombhá agus léirigh go raibh tuiscint aici ar a mhothúcháin, **Tá tú brónach inniu Patrick**. Thosaigh Patrick ag caoineadh agus d'iarr Rita air ar theastaigh uaidh dul go dtí an cúinne suaimhnis agus scéal a léamh lena chéile agus go mbéarfadh sí barróg air. D'aontaigh sé. Shuigh siad ar phónaireán lena chéile agus nuair a bhí Patrick ullamh léigh siad an scéal ab ansa leis. Thug cara Patrick, Liam é faoi deara agus thug cuireadh do Patrick teacht anall chuig an mbord tógála. D'éirigh Patrick go mall agus d'imigh sall go dtí Liam chun súgradh leis.

Le linn na laethanta ina dhiaidh sin, nuair a bhí Patrick ullamh, thosaigh Rita ag labhairt faoina raibh tarlaithe. Thug sí cuireadh do Patrick grianghraf de Rover a thabhairt isteach ionas go bhféadfadh sé breathnú air agus labhairt le Rover aon uair a theastaigh uaidh. Chuidigh an plé seo le Patrick a chur in iúl conas a bhí sé ag mothú. D'éist Rita agus thug focail thuairisciúla nua dó. Labhair sí faoina bheith brónach, corraithe agus feargach, agus faoi gcaoi a ndéantar caoineadh uaireanta nuair atá tú míshona agus uaireanta braitheann sé faoi mar go bhfuil tú ag caoineadh laistigh chomh maith. D'iarr Rita ar Patrick samhail de Rover agus é féin a dhéanamh ag baint úsáide as taos súgartha. Ghlac sí grianghraf de shaothar Patrick agus gheall dó go dtabharfadh sí cóip dó. Thathantaigh Rita air a insint do na leanaí eile faoin tsamhail agus faoina scéal brónach. Chuidigh sí le Patrick a scéal a insint ag baint úsáide as a fhocail thuairisciúla nua.

D'fhill an fhoireann agus na leanaí ar thopaic na mothúchán i gcaitheamh na seachtainí ina dhiaidh sin. Léigh siad leabhair faoi chineálacha éagsúla mothúchán. Labhair roinnt de na leanaí faoi bheith sceitimíneach faoi dhul ar saoire, faoi eagla a bheith orthu dul chuig an bhfiacloir, faoi bheith sona gurb a mbreithlá a bhí ann agus faoi bheith brónach nuair a chaill siad an teidí ab ansa leo. Tháinig topaic na mothúchán aníos le linn gníomhaíochtaí laethúla freisin, mar shampla sa spás don súgradh samhlaíoch, nuair a bhí sealáíocht á cleachtadh acu agus nuair a tháinig coinbhleachtaí chun cinn. D'athdhearbhaigh an fhoireann iarrachtaí na leanaí agus thug tacaíocht dóibh, agus chuidigh leo a stór focal a forbairt trí chur síos a dhéanamh ar a raibh á mhothú acu agus an chúis leis sin.

Ábhar Machnaimh: An féidir liom tuilleadh a dhéanamh chun cuidiú le leanaí a mothúcháin a aithint agus a chur in iúl?

Leispéireas foghlama 24: Is féidir liom é a dhéanamh as mo stuaim féin!

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 4 agus Sprioc foghlama 2**Aoisghrúpa: Mamailínigh****Suíomh: Seisiún naíonra**

Tá pairilis cheirbreach ar Christy (beagnach 3 bliana d'aois). Is é an Béarla máthairtheanga a thuismitheoirí. Teastaíonn uathu go bhfaighidh Christy an deis Gaeilge a fhoghlaim mar dhara teanga ionas gur féidir leo socrú a dhéanamh go bhfreastalóidh sé ar naíonra áitiúil.

Sa naíonra bailíonn an fhoireann eolas ar bhonn laethúil faoi gach leanbh agus baineann úsáid as an eolas seo chun pleanáil agus tacú leis/léi. Is cainteoir dúchais í Niamh, Oibrí Bunriachtanach Christy. Baineann sí úsáid as geáitsí aghaidhe, agus as noda neamhbhriathartha eile chun cuidiú leis tuiscint a fháil ar an nGaeilge de réir mar a úsáideann sí an teanga chun cumarsáid a dhéanamh leis. Tá aithne mhaith ag Niamh ar Christy. Tuigeann sí céard is féidir leis a dhéanamh, cad iad na rudaí atá dúshlánach dó, agus tuigeann sí a thuiscint ar fhocail agus ar fhrásaí as Gaeilge. Díríonn Niamh ar chuidiú leis réimse scileanna a fhorbairt – scileanna teanga san áireamh. De réir mar a théann foghlaim Christy chun cinn, bíonn Niamh ann chun tacú leis agus cuireann deiseanna ar fáil dó i leith a bhfuil ar siúl aige. Cuireann sí ceist air i gcónaí sula ndéanann sí rud ar a shon mar go bhfuil sé ag éirí níos neamhspleáiche gach lá. Lá ar leith d'fhiafraigh sí de an raibh cúnaimh uaidh ag bailiú na mbloc ón urlár mar go mbíonn sé deacair air uaireanta greim a bhreith ar rudaí. Dúirt Christy os ard, *No, mise é.* D'aithin Niamh gur theastaigh uaidh a bheith ag obair as a stuaim féin agus rinne aithris air chun cuidiú leis lena fhoclaíocht agus lean ghramadach, *Déanfaidh mise é mé féin.* Thug sí an t-am do Christy chun an tasc a dhéanamh agus thacaigh leis, mar go raibh gá tréaniarracht chun na bloic go léir a chur sa bhucéad. Ghlac Niamh grianghraf de Christy in aice na mbloc, chlógigh amach an grianghraf agus chuir é ar taispeáint ar an mballa leis an abairt faoina bhun, *Christy ag glanadh suas.* Ar an Aoine thaispeáin Christy é dá dhaideo nuair a tháinig sé chun é a bhailiú.

Ábhar Machnaimh: An dtugaim dóthain ama agus spáis do leanaí chun a spriocanna foghlama féin a shocrú?

Eispéireas foghlama 30: Tarracóirí i sáinn!

Téama: Taiscéalaíocht agus Smaointeoireacht, Aidhm 2 agus Sprioc foghlama 3**Aoisghrúpa:** Mamailínigh agus leanaí**Setting:** Seisiún naíonra

Bhí an cúpla Claire agus Robert (beagnach 3 bliana d'aois), Lauren (3½ bliain d'aois) agus Oisín (4 bliana d'aois) ag súgradh le tarracóirí agus le tochtóirí lasmuigh. Bhí siad gnóthach ag tógáil bunsraitheanna le haghaidh teach nua a bhí á thógáil acu. Líon siad dhá leantóir le hithir agus le clocha. An chéad tasc eile ná é seo a iompar go limistéar dumpála a bhí suite trasna an fhéir. D'imigh Oisín agus Claire leo ina dtarracóirí. Thug siad faoi deara go gasta nach mbogfadh na tarracóirí ba chuma cé chomh dian is a bhrúigh siad na troitheáin. Bhí an talamh an-mhíchothrom agus bhí an t-ualach trom! Mheas Robert agus Lauren go mbeidís siúd níos láidre. Athraíodh na tiománaithe ach níor tháinig feabhas ar an scéal.

Ina dhiaidh sin bhain siad roinnt den ábhar i gceann de na leantóirí. Chuidigh sé sin pas beag ach fós bhí gá le tréanarracht chun rothaí an tarracóra a bhogadh. Ghlaigh Claire ar stiúrthóir an naíonra, Rosaleen, le teacht anall agus breathnú ar an bhfadhb. D'imigh Rosaleen ar a glúine chun a fháil amach céard a bhí ag tarlú. Léim Claire ar an tarracóir agus bhrúigh síos na troitheáin chomh láidir agus a d'fhéadfadh sí. *Féach tú an tarracóir greamaíthe*, mhínigh Claire. Ansin dúirt sí: *A thiarcais, cén fáth nach bhfuil na rothaí ag casadh?* Chuala Jamie (4 bliana d'aois), a bhí ina sheasamh ina gcóngar an comhrá, d'imigh sall chun páirt a ghlacadh agus bhreathnaigh ar rothaí an tarracóra. *Baineann Daideo úsáid as rudaí fada adhmaid nuair a ghreamaíonn an tarracóir sa lóib*, ar seisean. *An féidir linn seo a dhéanamh Rosaleen?*, arsa Robert. Le cúnaimh Rosaleen d'aimsigh siad bosca mór cairtchláir agus ghearr siad é ina stiallacha fada. Fuair siad amach go raibh stiall amháin rófhada le síneadh trasna an fhéir agus ghearr siad é in dhá leath chun cosán fada a dhéanamh. D'oibrigh an cúigear leanaí lena chéile chun an tarracóir a bhogadh trasna an chairtchláir. Léim Claire ar ais ar an tarracóir agus bhrúigh ar na troitheáin arís. Go mall thosaigh an tarracóir ag bogadh arís agus bhí an-áthas ar gach duine. Ní fada go raibh conbhua de tharracóirí ag baint úsáide as an mbóthar cairtchláir nua, agus leagadh ithir agus clocha sa limistéar dumpála. De réir mar a bhí na leanaí ag súgradh lena chéile rinne Rosaleen iniúchadh ar an gceist leo cén fáth a gcuidíonn cairtchlár an tarracóir a bhogadh. D'eascair comhrá iomlán uaidh seo!

Ábhar Machnaimh: An mbainim úsáid as fionnachtana na leanaí chun cuidiú leo a scileanna smaointeoireachta agus réitigh fadhbanna a chothú?

Eispéireas foghlama 37: Mo chara Clare

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 1**Aoisghrúpa: Mamailínigh****Suíomh: Seisiún naíonra**

Bhí Melanie, stiúrthóir an naíonra, buartha faoi Chaitriona (beagnach 3 bliana d'aois). Bhí Caitriona ina leanbh réamhaibí agus tá roinnt riachtanas speisialta oideachais aici, deacrachtaí cumarsáide san áireamh. Bíonn sé deacair ar Chaitriona imeascadh leis an leanaí eile agus ní féidir leo í a thuiscint rómhaith. Bhreathnaigh Melanie go géar uirthi agus labhair lena tuismitheoirí. Bheartaigh siad roinnt comhairle a fháil ó theiripeoir Chaitriona chun cuidiú le Caitriona lena hurlabhra agus le cúrsaí teanga. Chomh maith leis sin bhunaigh Melanie córas cairdis mar a bhfuil cara speisialta ag gach leanbh le bheith ag súgradh leis/léi. Ag obair i mbeirteanna ghlan na leanaí an seomra, thug siad amach lóin, agus bhí ag súgradh lena chéile laistigh agus lasmuigh. Is í Clare cara Chaitriona, agus ó bunaíodh an córas nua tá cairdeas an-mhaith cothaithe idir an bheirt. Is maith leo ligean orthu go bhfuil siad sa sciamhlann (is sciamheolaí í máthair Clare). Is breá leo cluichí le liathróidí agus le scidil. Bhreathnaigh Melanie orthu agus bhí sí ag súgradh leis an cailíní go minic chun a ngníomhaíocht a fhorbairt agus chun eiseamláiriú a dhéanamh ar labhairt na teanga.

?

Ábhar Machnaimh: Cad iad na modhanna is féidir liom a úsáid chun cuidiú le leanaí cairdis a chruthú?

Eispéireas foghlama 40: Ná gortaigh mé toisc go bhfuil mé éagsúil

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 5**Aoisghrúpa:** Leanaí**Suíomh:** Seisiún naíonra

Bhí beirt leanaí ón Lucht Siúil, Winnie (3 bliana d'aois) agus David (4½ bliain d'aois), ag freastal ar an naíonra. Bhí cónaí ar na leanaí i leantóir ar láithreán stad oifigiúil ar imeall an bhaile. Dúirt roinnt de na leanaí rudaí nach raibh go deas mar gheall ar an Lucht Siúil agus faoin áit a bhfuil cónaí ar Winnie agus David. Theastaigh ó Sarah, stiúrthóir an naíonra, déileáil leis na ráitis ghránna seo láithreach ionas go bhféadadh sí cuidiú leis na leanaí ón Lucht Siúil a bheith mórálach astu féin. Chomh maith leis sin theastaigh uaithi a chinntiú go mbraithfidís mar chuid den suíomh. Bhí Sarah den tuairim, dá bhfaigheadh na leanaí eile amach faoi shaol an Lucht Siúil agus faoi chúlraí agus faoi thraidisiúin éagsúla, go mbeadh Winnie agus David in ann cairdis a chruthú níos éasca. Chuir Sarah an puipéad, Ollie, in aithne dóibh, agus labhair Ollie faoin gcaoi a bhraith sé nuair a dúirt daoine rudaí leis a ghortaigh é. Thug sí na leanaí isteach sa phlé agus mhínigh nach bhfuil sé go deas rudaí gránna a rá faoi dhaoine ná faoin áit a gcónaíonn siad. Phleanáil Sarah roinnt gníomhaíochtaí i ngrúpaí beaga mar a mbeadh beirt nó triúr leanaí ag súgradh agus ag obair le Winnie agus David. Thacaigh Sarah leis na leanaí agus iad ag súgradh lena chéile agus ghlac sí páirt í féin go dtí go raibh na leanaí níos compordaí lena chéile.

?

Ábhar Machnaimh: *Conas a chuidím le leanaí meas a bheith acu ar chúlraí agus ar thraidisiúin a chéile, agus conas a spreagaim iad le bheith ag súgradh agus ag obair lena chéile?*

Eispéireas foghlama 42: Cuidigh liom páirt a ghlacadh sa spraoi

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 2 agus Sprioc foghlama 3**Aoisghrúpa: Mamailínigh****Suíomh: Seisiún naíonra (réamhscoil speisialta), agus cúram lae lánaimseartha agus páirtaimseartha (naíolann)**

Caitheann na mamailínigh a lán ama lasmuigh i rith na bliana ar fad. I gcás roinnt de na leanaí atá níos cúthaile laistigh éiríonn siad i bhfad níos gníomhaí agus níos inspreagtha agus iad lasmuigh. Ritheann siad, dreapann siad suas an dréimire, téann siad síos an sleamhnán, speachann siad an liathróid pheile, imríonn siad sa chaife lasmuigh, faigheann siad breosla dá bhfeithiclé ag na pumpaí, imríonn siad le huisce agus le gainimh, agus rothaíonn siad ar a rothair thrianacha. Imríonn baill foirne leo agus téann na leanaí i bhfolach. Eagraíonn an fhoireann rásaí, imríonn peil, glacann latte leo sa chaife agus labhraíonn leo faoina bhfuil ar siúl acu agus á fhoghlaim acu. Ar laethanta fuara cuireann siad a gcótaí agus a hataí ar na leanaí sula dtéann siad amach, agus ar laethanta fliucha léimeann siad sna locháin uisce ina mbuataisí agus éistean siad leis an mbáisteach ag titim ar a scáthanna fearthainne atá clúdaithe le scragall stáin.

Freastalaíonn Daniel (beagnach 3 bliana d'aois) ar réamhscoil speisialta trí mhaidin sa tseachtain. Bíonn sé leis na leanaí i seomra na mamailíneach sa naíolann an dá lá eile. Ní féidir leis aon cheann dá ghéaga a bhogadh agus mar sin bíonn sé ag brath ar an bhfoireann é a iompar amach. Scréachann sé le háthas nuair a ardaíonn siad suas san aer é agus nuair a chuirtear ar an sleamhnán é. Labhraíonn an fhoireann le Daniel, ag cur lena stór focal, ag cuidiú leis lena fheasacht ar spásúlacht agus lena scileanna fisiceacha, ag rá, mar shampla, *Anois Daniel, tá tú thuas thuas thuas ...anois tá tú thíos thíos thíos*. Cuireann siad Daniel ar an talamh agus cuireann liathróid in aice lena cheann. Is breá leis an liathróid a bhogadh go mall lena cheann agus é a chur faoi mbinse. Deir siad, *Maith thú, Daniel....faoi bhun, faoi bhun an bhinse*. Cuidíonn na heispéiris fhisiceacha seo le Daniel a scileanna mórluaile a fhorbairt agus cuidíonn leis coincheapa spásúlachta a thuiscint amhail os cionn/faoi bhun, suas/síos, agus isteach/amach. Go minic ritheann na leanaí eile sall chuig Daniel agus bogann an liathróid go bog ina threo nó beannaíonn dó. Déanann sé miongháire nuair a dhéanann siad seo.

?

Ábhar Machnaimh: An bhfaigheann gach leanbh i mo shuíomh an deis a bheith páirteach sa súgradh agus taitneamh a bhaint as?

Eispéireas foghlama 43: Líontán an damháin alla

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 3 agus Sprioc foghlama 3**Aoisghrúpa:** Leanaí**Suíomh:** Seisiún naíonra

Bhí na leanaí i naíonra lasmuigh maidin seaca amháin. D'aimsigh beirt buachaillí, Fiachra agus James (an bheirt 4 bliana d'aois) líontán damháin alla. Chuir siad fios ar na gcúntóir sa naíonra, Zola, teacht anall agus féachaint air. Thaitin na dathanna éagsúla go mór leo. Mhínigh Zola dóibh gurbh é a bhí ann ná frithchaitheamh sholas na gréine ar an sioc a bhí ag cruthú na ndathanna sin. Is Francach í Zola agus d'inis sí dóibh gurbh é toile d'araignée an focal Francach ar líontán damháin alla. Rinne siad gáire ag iarraidh a chéile é sin a rá! D'fhiafraigh sí de na buachaillí ar mhaith leo grianghraf a fheiceáil den líontán agus rás siad isteach chun an ceamara a fháil, an bheirt ag iarraidh rás níos tapúla ná an duine eile. Rinne Zola an grianghraf a uaslódáil ar an ríomhaire. Rinne na buachaillí staidéar air ag iarraidh a dhéanamh amach conas a rinne an damhán alla an líontán. D'inis na buachaillí do Zola gur theastaigh uatha líontán a dhéanamh freisin. Chruinnigh siad lena chéile réimse ábhar. I measc na n-ábhar sin bhí gliú, páipéar, marcóirí, sreangán, olann le haghaidh cniotála, agus scragall stáin. Chaith siad a lán ama ag déanamh a líontáin agus ag glacadh grianghraf díobh go bródúil. *ils sont magnifique, quelles couleurs (Tá siad ar fheabhas ar fad, agus féach ar na dathanna áille)*, arsa Zola.

Tar éis lóin rith na buachaillí amach chun an líontán a fheiceáil agus bhí sé deacair orthu é a aimsiú mar go raibh an t-oighear leáite anois. Bhí díomá orthu. Le linn an chiorcail chomhrá ag an ngrúpa i dtaobh conas a leánn oighear agus sneachta agus an chaoi a raibh sé deacair ar Fhiachra agus James an líontán a aimsiú toisc gur leáigh an t-oighear. An lá dár gcionn thug leanbh eile DVD isteach faoi dhamhán alla. Bhreathnaigh siad go léir air. Le linn na seachtainí ina dhiaidh sin rinne roinnt leanaí tionscadail ar dhamhán alla agus rinne leanaí eile iniúchadh ar oighear.

?

Ábhar Machnaimh: Cé chomh minic a spreagaim na leanaí le páirt a ghlacadh i dtionscadail ar nithe a bhfuil spéis acu iontu?

Eispéireas foghlama 47: Ní hea, seo mo sheal

Téama: Féiniúlacht agus Muintearas, Aidhm 3 agus Spríoc foghlama 6**Aoisghrúpa:** Leanaí**Suíomh:** Seisiún naíonra

Bhí grúpa de cheithre leanbh (idir 3 agus 4 bliana d'aois) ag súgradh lasmuigh lena rothair agus a dtarracóirí i réamhscoil. D'eascair díospóid eatarthu. D'imigh beirt leanaí chun cainte le Breda, ball foirne. Labhair sí leis an ngrúpa de cheathrar agus d'fhiafraigh díobh cén fhadhb a bhí ann. *Seo mo sheal ar an rothar*, arsa Robert. *Agus seo mo sheal an tarracóir a bheith agam*, arsa Jenny. *Ní hea*, arsa David de scread, *Fuair mise é ar dtús*. Shuigh Claire go daingean ar an tarracóir gan páirt a ghlacadh san argóint agus rinne Jenny iarracht í a shá den tarracóir. Thug Breda faoi deara ón méid seo nach raibh dóthain rothar agus tarracóirí ann do chách. *Feicim nach bhfuil dóthain ann daoibh go léir. Céard is féidir linn a dhéanamh faoi seo*, arsa Breda: *Táim ag iarraidh smaoineamh céard a rinneamar nuair a bhí an fhadhb chéanna againn i leith sealanna a ghlacadh ar an ríomhaire an tseachtain seo caite. An féidir le haon duine cuimhneamh cad a rinneamar?* Thosaigh na leanaí ag argóint arís. Scread Robert *Tuigim, an t-orláiste uibhe. Sin a rinneamar. Gheobhaidh mise é*. D'fhill sé tar éis nóiméid leis an orláiste uibhe. Tar éis roinnt plé a bheith acu d'aontaigh na leanaí úsáid a bhaint as an orláiste, agus ghlac Robert freagracht as bheith i bhfeighil agus é a chur ar an gcéim i gcóngar ionas go bhfeicfeadh gach duine é.

Bhunaigh Robert agus Jenny niteoir carranna agus iad ag fanacht. Nuair a bhí an t-am istigh rith siad trasna chun a seal a bheith acu. Níor theastaigh ó Claire an tarracóir a thabhairt do Jenny agus dhiúltaigh David éirí den rothar. Shín Jenny a méar i dtreo an orláiste agus d'inis do David go raibh a sheal críochnaithe. D'fhéach sé ar Robert agus thug an rothar dó. Choinnigh Breda súil ghéar ar na leanaí de réir mar a bhainistigh siad a mbréagáin mar a d'aontaigh siad.

Ábhar Machnaimh: An gcuidím leis na leanaí fadhbanna a réiteach agus aighneas a réiteach ina measc féin?

Eispéireas foghlama 51: An cluiche a athchruthú**Téama: Cumarsáid, Aidhm 3 agus Spríoc foghlama 1****Aoisghrúpa: Leanaí****Suíomh: Seisiún naíonra**

Bhí an Bhrasaíl agus Éire le cluiche cairdeachais sacair a imirt. Bhí roinnt leanaí sa ghrúpa súgartha arb as an mBraisíl dóibh agus bhí an-sceitimíní orthu. Bhí a lán de na leanaí ag caitheamh a ngeansaithe foirne. Maidin an chluiche rinne siad meirgí agus bratacha. Bhí roinnt de na leanaí le dul chuig an gcluiche an tráthnóna sin lena dtuismitheoirí i mBaile Átha Cliath. Labhair na leanaí agus Liz, stiúrthóir an naíonra, faoi seo ag an gciorca comhrá. Baineann roinnt leanaí úsáid as Portaingéilis, teanga oifigiúil na Brasaíle, agus spreag sé seo plé breise agus fiosracht i measc na leanaí eile. D'éist Liz leis na scéalta faoi cé a bhí chun an cluiche a bhuachan agus cérbh iad na himreoirí ab fhearr. Tar éis an phlé tharraing na leanaí pictiúir a bhain leis an téama 'Peil'. De réir mar a tharraing siad d'éist Liz le scéalta faoina líníochtaí agus scríobh sí abairt in aice gach pictiúir bunaithe ar a raibh á rá ag na leanaí. Léigh sí seo le haghaidh na leanaí. Chuidigh roinnt de na leanaí léi a 'scéalta' a léamh.

Amuigh sa chlós theastaigh ó roinnt de na leanaí a bheith ina n-imreoirí sacair ar fhoirne na hÉireann agus na Brasaíle. Rinne siad cuaillí as a gcótaí. D'iarr Liz ar na leanaí eile teacht agus tacú leis na foirne. Mhol sí dóibh táille a ghearradh ar chead isteach chuig an gcluiche. Bhain siad úsáid as clocha mar airgead agus as duilleoga mar thicéid agus d'imigh Seán agus Rianna isteach chun meirgí agus bratacha a fháil. Thug roinnt leanaí eile cathaoireacha amach agus d'eagraigh siad seastáin don lucht féachana. Bheartaigh Olivia uachtar reoite a dhíol ag an gcluiche agus bhain úsáid as píosaí páipéir mar uachtar reoite. Baineadh úsáid arís as clocha mar airgead chun na nithe seo a cheannach!

Roghnaíodh foirne agus aontaíodh ar rialacha an chluiche. Thug Liz a feadóg ar iasacht do réiteoir an chluiche, Ciara. Shéid sí an fheadóg go láidir agus thosaigh an cluiche. Scream an lucht féachana nuair a d'éirigh leis na foirne cúl a fháil agus thug tacaíocht do na himreoirí le linn an chluiche. Chroith siad na meirgí go spreagúil. Shéid an réiteoir an fheadóg ag deireadh an chluiche agus baineadh amach comhscór. Chroith an dá thaobh lámha lena chéile agus thacaigh an lucht féachana leo arís. Ar fhilleadh ar an seomra istigh dóibh, d'eagraigh Liz micreafón samhlaíoch agus chuir sí agallamh ar an dhá fhoireann. Chuir sí síneadh leis an gcomhrá seo trína tuairimí féin a chur in iúl agus trí cheisteanna a chur.

Ábhar Machnaimh: Conas is féidir liom deiseanna a sholáthar chun cur le súgradh na leanaí lasmuigh?

Eispéireas foghlama 54: Is breá linn capaill, mar sin bíodh cairdeas eadrainn**Téama: Taiscéalaíocht agus Smaointeoireacht, Aidhm 2 agus Sprioc foghlama 5****Aoisghrúpa: Mamailínigh****Suíomh: Seisiún naíonra**

Thosaigh Bernadette, leanbh ón Lucht Siúil (2 bhliain agus 10 mí d'aois) sa ghrúpa súgartha i lár na bliana. Tá capaill ag a teaghlach agus téann siad chuig aonaigh ar fud na tíre. Mar chuid den chruinniú foirne coicisiúil phléigh an fhoireann conas a d'fhéadfaí cuidiú le Bernadette an t-aistriú a dhéanamh chuig an ngrúpa súgartha. D'aontaigh siad póstaer de chapail agus d'aonaigh a fháil agus iad a chur ar taispeánt ar na ballaí. Chomh maith leis sin d'iarr siad ar an ionad oiliúna áitiúil leantóir beag a dhéanamh agus samhail de láithreán stad chun cur sa spás don súgradh samhlaíoch. Chuir siad tuilleadh capall leis an bhfeirm bheag bhréige.

Is breá le Michael (3 bliana d'aois) a bhfuil cónaí air ar fheirm, gach ní a bhaineann le feirmeoireacht – ainmnithe, tarracóirí agus leabhair i dtaobh feirmeoireachta. Caitheann Michael seisiúin fhada gach lá ag cur na feirme in eagar agus ag súgradh léi. Socraíonn sé na geataí leis na ba a choinneáil istigh agus cinntíonn sé go bhfuil uisce ag na hainmhithe. Is léiriú an súgradh seo ar nithe san fhíorshaol is breá leis a dhéanamh lena Mhamá agus a Dhaidí a oibríonn ar na bhfeirm. Thaitin le Michael go raibh capaill sa bhreis anois san fheirm bhréige. Thaitin le Bernadette seasamh ina chongar agus breathnú ar Michael agus é ag súgradh. Go minic shuigh sí in aice leis, agus páirt á ghlacadh aici sa súgradh mar bhreathnóir. Chonaic an fhoireann a raibh ag tarlú.

Tar éis cúpla lá agus le spreagadh ó Nóra, stiúrthóir an ghrúpa súgartha, chinn Bernadette páirt a ghlacadh le Michael agus súgradh leis na capaill. Thosaigh caidreamh eatarthu. Thacaigh Nóra leis seo agus d'iarr orthu nithe a dhéanamh cosúil le glanadh suas lena chéile agus súgradh lasmuigh lena chéile. Is breá leo cluichí a imirt a bhaineann le capaill. Is breá le Bernadette seo agus go minic téann sí chun a Daid a fheiceáil i rásaí ar a gcapall féin. Uaireanta ligeann Michael air gurb é siúd an capall agus gurb í Bernadette a hathair agus í ag marcaíocht ar an gcapall. Deir Bernadette giddy-up leis an gcapall. Ó am go chéile úsáideann Bernadette focail 'Caintise' fad is atá sí ag súgradh. Tá suim ag Nora tuilleadh a fháil amach faoi seo ó thuismitheoirí Bernadette. Ag an gcéad chruinniú foirne eile molfaidh sí dá comhghleacaithe go bhfoghlaiméidís agus go n-úsáidfidís roinnt focal Caintise chun cuidiú le Bernadette bheith níos sona compordaí sa ghrúpa súgartha. Chuideodh sé seo leis na leanaí eile tuilleadh a fhoghlaim faoi shaol an Lucht Siúil.

Ábhar Machnaimh: An léiriú maith na frapaí súgartha i mo shuíomh ar chultúir agus ar chúlraí na leanaí?

Eispéireas foghlama 58: An túr is fearr

Téama: Féiniúlacht agus Muintearas, Aidhm 3 agus Sprioc foghlama 3**Aoisghrúpa: Mamailínigh****Suíomh: Seisiún naíonra**

Bhí túr mór á thógáil ag Patrick, Zyta agus Johnny (iad go léir beagnach 3 bliana d'aois). Labhair siad le Aileen, stiúrthóir an naíonra, faoina raibh ar siúl acu agus ó am go chéile d'iarr siad uirthi bloc nó dhó a chur ar an túr agus iad ag rá léi a bheith cúramach! Mhínigh Johnny go raibh an túr á thógáil mar gur fhan sé féin agus Patrick (col ceathracha) in óstán mór ar a laethanta saoire agus go raibh sé cosúil le túr. *Túr mór é, nach ea, agus dhein muid féin é*, arsa Patrick agus é ag breathnú ar Aileen. Tharraing Zyta aird Aileen ar na bloic dhaite a d'úsáid siad don túr agus dúirt: *Tá 'lán dathanna ann dearg agus glas agus oráiste... gheobhaimid duais*. Dúirt Johnny, *Dhein muid jab maith*. Mhol Aileen go nglacfaidh sí grianghraf de na leanaí lena dtúr. Bhain Aileen úsáid as ceamara digiteach, ríomhaire agus printéir, agus rinne sí trí chóip den ghrianghraf agus thug an deis do na leanaí iad a chur ina bhfillteáin oibre. In aice le gach grianghraf scríobh sí tuairim an linbh faoin túr. D'inis na leanaí do Aileen gur theastaigh uathu na grianghraif agus na tuairimí a chur ina bhfillteáin foghlama. Chomh maith leis sin chuir Aileen nótaí ina comhad cleachtóra faoi aird gach linbh ar mhionsonraí agus an túr á thógáil acu, maille lena gcumas obair lena chéile.

Trí bhreathnóireacht agus comhráite roimhe sin le Zyta, thuig Aileen go raibh Zyta ina cailín iomaíoch agus go raibh an-dúil aici i gcónaí an 'chéad áit' a fháil. Cé go n-athdhearbhaíonn tagairt Zyta anseo do dhuais a bhuachan don túr go bhfuil sí an-iomaíoch, scríobh Aileen a tuairim gur chuidigh sé le Zyta bheith ag comhoibriú le Patrick agus Johnny agus go raibh an chuma ar an scéal gur chuidigh an comhoibriú le Zyta gan a bheith ag trácht ar chomh 'maith' is a bhí an túr agus an jab iontach a bhí déanta aici. Scríobh Aileen nóta di féin ar a plean seachtainiúil tuilleadh deiseanna a chruthú don fhoghlaim chomhoibritheach le haghaidh Zyta.

Ábhar machnaimh: An gcruthaím timpeallacht ina mbraitheann leanaí muiníneach cinní a dhéanamh faoinar chóir a chur ina bhfillteáin foghlama?

Eispéireas foghlama 61: Tá inní orm sa dorchadas

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 1**Aoisghrúpa:** Mamailínigh**Suíomh:** Seisiún naíonra

Bhí Kathleen, stiúrthóir an naíonra, ag léamh an scéil *Oiche Mhaith, a Bhéirín* (Martin Waddell) le haghaidh naonúr leanaí an ghrúpa (idir 2½ agus 3 bliana d'aois). Labhair Kathleen leo faoin scéal. Bhain sí úsáid as straitéisí éagsúla chun iad a spreagadh le bheith ag caint, agus i measc na straitéisí sin bhí machnamh os ard. Thug Kathleen faoi deara go raibh Killian ciúin an lá úd, cé go mbíonn sé cainteach de ghnáth. Tar éis an phlé labhair sí leis. Tháinig na deora le súile Killian. Go deas réidh d'iarr sí céard a bhí ag cur as dó: **Feicim go bhfuil cúis inní ort Killian. Ní fheadair cén fáth?** D'inis sé do Kathleen go raibh inní air faoin mBéar Beag mar go mbeadh eagla ar an mbéar arís an chéad oíche eile.

Killian: *Ní maith liom é dorcha. Tá sé scanrúil.*

Kathleen: (Chuir Kathleen é ar a shuaimhneas.) **Is féidir leis an dorchadas bheith scanrúil. Sin an chúis leis an solas mór a chuir an Béar Mór i seomra an Bhéar Bhig, agus ansin thaispeáin sé solas na gealaí dó. An ndéanann do mhamá nó do dhaidí a leithéidí duitse?**

Killian: *Tá solas i mo sheomra ach fós scanrúil.*

Kathleen: **An cuimhin leat cad a rinne an Béar Beag nuair a bhí eagla air sa scéal? D'inis dé dá dhaidí. B'fhéidir gur féidir leatsa a insint do do mhamá nó do dhaidí nuair atá eagla ortsa. Nach dea-smaoineamh é sin?**

D'aontaigh Killian léi.

An lá dár gcionn, ag baint úsáide as an scéal, *Oiche Mhaith, a Bhéirín*, rinne Kathleen agus na leanaí iniúchadh ar eagla a bheith ar dhuine. D'iarr sí orthu machnamh ar amanna ar bhraith siad beagán eaglach. D'inis roinnt mhaith de na leanaí scéalta faoi bheith cailte sa siopa, an bréagán is ansa leo a chailliúint agus a cheapadh nach n-aimseoidís é arís, agus torann scanrúil a chlos. D'inis Killian a scéal faoi eagla a bheith air sa dorchadas cosúil leis an mBéar Beag. D'aontaigh leanaí eile leis faoin dorchadas agus go raibh eagla orthusan chomh maith. Labhair siad faoi na nithe is féidir leo a dhéanamh chun nach mbeidh eagla orthu, mar shampla insint dá dtuismitheoirí nó do mhamó nó daideo, splanclampa a choinneáil faoin leaba i gcás nach mbeadh an leictreachas ag obair, agus focail chun cuidiú leo cur síos ar an gcaoi a mbraitheann siad. Níos déanaí d'fhoghlaim siad faoi ainmhithe ar breá leo an dorchadas. Cúpla seachtain ina dhiaidh sin dúirt Killian le Kathleen, **Is breá liom an dorchadas anois!**

Bhreact Kathleen síos nótaí ina comhad faoi eagla bheith ar Killian agus é sa dorchadas agus faoin dul chun cinn a rinne sé an eagla sin a shárú sna seachtainí tar éis dó labhairt faoin mothúchán seo. Déanann sí amhlaidh le leanaí eile.

?

Ábhar machnaimh: Conas is féidir liom cuidiú le leanaí a n-eispéiris agus a mothúcháin a chur in iúl ar bhealach iomchuí dá gcéim forbartha?

Eispéireas foghlama 64: Is buachaillí a bhíonn ina bpíolótaí!

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 1**Aoisghrúpa: Mamailínigh agus leanaí****Suíomh: Seisiún naíonra**

Bhí Amy, Fionnán, Colm, agus Róisín (idir 2 bhliain 11 mhí d'aois agus 4 bliana 3 mhí d'aois) ag súgradh lasmuigh. Bhí siad ag ligean orthu go raibh siad ag dul chun na Fraince ar eitleán. Bhí stiúrthóir an naíonra, Joan, ag taifeadadh a gcuid súgartha ar thaifeadán fístéipe. Bhí Áine, cúntóir an ghrúpa ag súgradh le roinnt de na leanaí eile agus súil á coinneáil aici ar a raibh ag titim amach idir Colm agus na leanaí eile. Bhí roinnt frapaí eagraithe ag na leanaí chun eitleán a chruthú agus anois bhí siad ag cinneadh ar na róil éagsúla. Bhí Colm an-soiléir go raibh seisean le bheith ina píolóta ar an eitleán agus go mbeadh Fionnán ina chomhphíolóta aige. Mhínigh Colm don bheirt chailíní go mbeidís siúd ina mbanmhaoir eitleáin, ag tabhairt deochanna do dhaoine agus ag taispeáint dóibh cá bhfuil na bealaí éalaithe.

Ní raibh Amy agus Róisín sásta leis na róil a tugadh dóibh. Theastaigh ó Amy bheith ina píolóta freisin.

Colm: *Ní féidir le cailíní bheith ina bpíolótaí!*

Róisín agus Amy: *Is féidir.*

Colm: *Is sibhse na mná san eitleán a chabtraíonn le daoine. Ní féidir ach le buachaillí bheith ina bpíolótaí. Mar sin beidh mise i mo píolóta ar an eitleán agus beidh Fionnán ina chomhphíolóta liom. (D'aontaigh Fionnán.)*

Amy: *Is féidir linn bheith inár bpíolótaí. Ní theastaíonn uaim súgradh libh.*

D'imigh Amy léi agus fearg uirthi.

Róisín: *Is féidir le cailíní ina bpíolótaí má theastaíonn uathu. (Thug Róisín sonc do Cholm agus thug sé sonc ar ais di).*

Thosaigh an bheirt acu ag caoineadh. Bhí Áine ag breathnú air seo go léir agus d'imigh sí chuig na leanaí chun fiafraí díobh céard a tharla. Thug Amy é seo faoi deara agus d'fhill ar an ngrúpa.

Róisín: *Dúirt Colm nach féidir le cailíní bheith ina bpíolótaí.*

Colm: *Buachaillí a bhíonn ina bpíolótaí agus thug sí sonc dom.*

Róisín: *Thug sé sonc domsa freisin.*

Áine: *Anois a chairde tuigeann sibh nach bhfuil cead agaibh bheith ag gortú a chéile, nach dtuigeann? Cuireann sé as dom go mór nuair a chloisim nach bhfuil sibh cineálta lena cheile. Ní fheadair an féidir linn an fhadhb seo a réiteach. Teastaíonn uaibh go léir bheith in bhur bpíolótaí, nach ea?*

D'aontaigh Amy, Fionnán, Colm, agus Róisín.

Áine: *D'imigh mise go Meiriceá ar mo laethanta saoire anuraidh agus bhí cailín ina píolóta ar an eitleán mar sin tuigim gur féidir le cailíní bheith ina bpíolótaí freisin. Tuigimid go mbíonn a lán post éagsúil ag buachaillí agus cailíní. An cuimhin libh an scéal faoi Rosie a bhí ina tiománaí leoraí a thug a leoraí chun bia a cheannach do bha a comharsana? Nó céard faoi Bert atá ina altra a thug aire do Neena nuair a bhris sí a cos agus nuair a bhí uirthi dul chuig an ospidéal? Mar sin ní dóigh liom gur féidir a rá nach féidir ach le buachaillí amháin bheith ina bpíolótaí. Anois conas is féidir linn an fhadhb seo a réiteach? An bhfuil aon smaointe agaibh faoinar féidir linn a dhéanamh?*

Róisín: Beidh mise agus Amy inár bpíolótaí agus is féidir leis na buachaillí bheith san eitleán.

Colm: Níl sé sin féarúilte, teastaíonn uaimse bheith i mo pháilóta freisin.

Áine: **An bhféadfaimis dhá eitleán a bheith againn?**

Amy: D'fhéadfaimis! Is féidir leatsa agus le Fionnán bheith in bhur bpíolótaí ar eitleán na mbuachaillí agus beidh mé féin agus Róisín inár bpíolótaí ar eitleán na gcailíní.

Colm: Sin é, agus eitleoimid chun na Fraince le chéile. Mise agus Fionnán chun tosaigh agus is féidir libhse muid a leanúint.

Fionnán: Sea.

Róisín: Agus déanfaimid na heitleáin a pháirceáil in aice lena chéile sa chlós páirceála d'eitleáin agus dul ag siopadóireacht. Tabharfaimid airgead daoibh.

Áine: **Sin pian maith.**

Bhí an ceathrar leanaí gnóthach ansin ag tógáil an dara eitleán agus gan rómhoill bhí an ceathrar píolótaí san aer ar an mbealach chun na Fraince.

Nuair a d'imigh na leanaí abhaile bhreathnaigh Áine agus Joan ar na bhfistéip a bhí déanta acu den lá. Thóg siad ceithre ghrianghraf as agus bhain úsáid astu chun scéal eispéireas foghlama na leanaí a thairneadh. Rinne siad cóip den scéal le haghaidh gach linbh. Thaispeáin na leanaí an scéal dá dtuismitheoirí agus d'inis an scéal dóibh, agus chuir siad é isteach ina bhfillteáin oibre. Ina gcomhaid chleachtóra scríobh Áine agus Joan nóta faoi na smaointe a bhí ag na leanaí i leith cad is féidir le buachaillí agus cailíní a dhéanamh agus cad nach féidir leo a dhéanamh. Tá sé beartaithe acu tuilleadh póstaer agus scéalta a fháil faoi fhir agus mná i róil nach bhfuil steiréitipiciúil agus iad seo a phlé leis na leanaí. Tá sé beartaithe acu freisin roinnt súgartha a phleanáil leis na leanaí ina dtabharfar dúshlán dá stéiréitíopáil inscne.

Ábhar machnaimh: Conas is féidir liom meas a léiriú ar shúgradh na leanaí agus ar a smaointe fad is a chuidím leo réiteach a fháil ar fhadhb – réiteach a fheileann do chách?

Eispéireas foghlama 65: Féach, casann an liathróid!

Téama: Taiscéalaíocht agus Smaointeoireacht, Aidhm 2 agus Sprioc foghlama 3**Aoisghrúpa:** Mamailínigh agus leanaí**Suíomh:** Seisiún naíonra

Chruthaigh Mary, stiúrthóir an naíonra, an scéal seo a leanas chun doiciméadú a dhéanamh ar fhoghlaim Claire, Robert agus Kyle trí ghníomhaíocht ag bord an uisce.

Grianghraf 1

Bhí an cúpla Claire agus Robert (4 bliana d'aois) agus a gcara Kyle (beagnach 3 bliana d'aois) ag súgradh ag an tráidire uisce. Bhí siad ag líonadh agus ag folmhú soitheach agus bhí uisce á dhoirteadh acu isteach i rothaí uisce agus ag breathnú orthu ag casadh.

Grianghraf 2

Bhí leanaí ag baint trialach as nithe éagsúla amhail liathróidí agus ciúbanna a chur sna rothaí uisce. Thaitin le Claire úsáid a bhaint as an taephota chun an t-uisce a dhoirteadh. Thosaigh Robert ag déanamh amhlaidh. Bhain sé úsáid as canna spréite ón ngairdín glasraí chun uisce a chur ar na bloic a chuir sé sa roth uisce. Bhreathnaigh Kyle air seo, ag roghnú go ciúin gan aon doirteadh uisce a dhéanamh ag an roth uisce.

Grianghraf 3

Fhíoc Claire suas liathróid oráiste agus chuir sí é ar bharr an rotha uisce. Bhreathnaigh Robert agus Kyle uirthi agus uisce á dhoirteadh aici ón taephota. Thosaigh an liathróid ag casadh ag barr an rotha uisce. *Mary, tar anseo. Féach cad a tharla,* a dúirt sí go sceitimíneach. D'imigh Mary ar a glúine chun a fheiceáil cad a bhí ag titim amach. D'imigh Kyle ar a ghlúine freisin. D'iarr Mary ar Claire tuilleadh uisce a dhoirteadh. Bhreathnaigh siad go léir go cúramach ar an liathróid agus é ag casadh. *A Thiarcais, féach air sin anois,* arsa Mary. Dhoirt Robert tuilleadh uisce ar bharr na gciúbanna. *Ní chasann mo chinn. Níl sé sin féarúilte,* ar seisean. *B'fhéidir go bhféadfá triail a bhaint as liathróid mar a rinne Claire,* a mhol Mary. Thóg Robert amach na ciúbanna agus chuir liathróid a bhí ina lámh isteach ina n-ionad. Dhoirt sé uisce ar an liathróid leis an gcanna spréite agus thosaigh an liathróid ag casadh freisin. *Féach,* arsa Robert de bhéic. Rinne Kyle miongháire. Thug sé cuairt ar an tráidire uisce níos déanaí i rith na lae agus thosaigh ag casadh liathróidí.

D'inis Mary an scéal do na leanaí an lá dár gcionn agus thaispeáin sí grianghraif dóibh. Chuir siad an scéal ar taispeáint ar bhalla an naíonra. Thar an gcéad chúpla lá eile rinne Mary agus na leanaí iniúchadh ar cén fáth nach gcásann an ciúb mar a dhéanann na liathróidí.

Ábhar machnaimh: *Conas is féidir liom am a chur ar leataobh chun doiciméadú a dhéanamh ar roinnt d'fhoghlaim agus d'fhorbairt na leanaí trí úsáid a bhaint as insint scéalta?*

Eispéireas foghlama 67: Mothúcháin a chur in iúl**Téama: Cumarsáid, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 1****Aoisghrúpa:** Leanaí**Suíomh:** Seisiún naíonra

Freastalaíonn Caoimhín (3 bliana d'aois) ar naíonra. Is breá leis ceol. Phléigh a thuismitheoirí leis an stiúrthóir, Eimear, an chaoi a bhfuil sé deacair air a mhothúcháin a chur in iúl i gceart agus an chaoi a gcuireann sé sin as dó. Le cúpla seachtain anuas bhí Eimear ag múineadh amhrán do Chaoimhín agus do na leanaí eile sa ghrúpa i dtaobh mothúcháin éagsúla. Bhí úsáid á baint acu as uirlisí ceoil freisin fad is a bhí na hamhráin á gcanadh acu agus ag bhí siad bogadh leis an gceol chun cuidiú leo mothúcháin éagsúla a chur in iúl. Lena linn seo go léir, agus le linn am sùgartha, bhí Eimear ag breathnú ar Chaoimhín chun a fháil amach conas a chuir sé é féin in iúl. Ghlac sí nótaí mionsonraithe mar gheall ar a eispéiris foghlama. Léirigh na nóta sin go raibh dul chun cinn á dhéanamh ag Caoimhín ag léiriú do na leanaí eile conas a bhraith sé. Chuir Eimear an t-eolas seo in iúl dá mhamaí agus dá dhaidí an chéad uair eile a chonaic sí iad.

Samplaí de nótaí Eimear ina comhad cleachtóra.

*Dé Luain 18 Feabhra, 12.10 i.n. Súgradh lasmuigh**Bhí Caoimhín ag súgradh ina aonar sa chlais ghainimh. Rinne sé an gaineamh a chur isteach i dtrucail. Tháinig Anraí agus Sorcha sall chun cuidiú leis. Dúirt Caoimhín, "Ná déan" agus rinne buicéad eile in aice leis a thairiscint dóibh.**Dé Céadaoin 27 Feabhra, 9.40 r.n. Súgradh laistigh**Bhí Caoimhín, Eoin, Niamh, agus Amy ag imirt le foireann taeghréithe. Thug Eoin cupán tae do Chaoimhín. D'fhiafraigh Amy de Eoin an bhféadfadh sí roinnt tae a bheith aici. Rinne Eoin neamhaird den iarratas seo agus d'éirigh Amy corraithe. Rinne Caoimhín a chupán tae a thairiscint di.***Ábhar Machnaimh:** An gcuirim am ar leataobh chun athbhreithniú a dhéanamh ar mo bhreathnadóireachtaí ar eispéiris foghlama na leanaí mar bhealach le feiceáil cén dul chun cinn atá ar siúl acu?

Eispéireas foghlama 69: Dúshlán spraiúil lasmuigh leis an gceamara

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 2 agus Sprioc foghlama 1**Aoisghrúpa:** Mamailínigh agus leanaí**Suíomh:** Seisiún naíonra

Bhí Liam agus Jean, beirt d'fhoireann an naíonra, agus sé leanbh déag (idir 2½ agus 4 bliana d'aois) ag súgradh lasmuigh. Chuir Liam gliondar ar na leanaí nuair a thug sé isteach liathróidí nua móra boga dóibh. Bhí na leanaí an-sceitimíneach agus rug siad go léir greim ar cheann amháin agus thosaigh á bpreabadh, á speachadh agus á rolladh. Bhí fáil ag na leanaí ar na liathróidí gach lá nuair a bhí siad lasmuigh. Shocraigh Liam tascanna dóibh ó am go chéile a bhí dírithe ar na scileanna comhordúcháin lámh-súl a fhorbairt, agus ionas go bhféadfadh sé léiriú maith a fháil ar a ndul chin cinn sna scileanna sin agus mar thoradh air sin cuidiú leo.

An Luan úd agus iad ag súgradh lasmuigh, mhínigh Liam agus Jean do na leanaí go raibh siad chun roinnt cluichí rollacha a imirt. Is éard a bhí i gceist ná a liathróid bhog a rolladh os a gcomhair amach, chuig an taobh, agus chuig a chéile. Roinn Liam an grúpa ina dhá leath, agus d'fhiafraigh den ghrúpa d'ochtar leanaí a bhí ag obair leis, *Ní fheadair cá mhéad liathróid a bheidh ag teastáil uainn? Cúig cinn. Ní hea, trí cinn. Cúig cinn, a Liam, a tháinig mar fhreagraí. Roghnóimid cúig cinn agus feicimid ansin an bhfuil ár ndóthain againn*, ar seisean. Chomhair beirt de na leanaí cúig cinn agus thug iad trasna chuig Liam. Ansin d'iarr Liam ar gach leanbh ceann amháin a thógáil. Thug duine de na leanaí faoi deara nach raibh dóthain ann do gach duine, agus d'iarr an leanbh air tuilleadh a fháil! Labhair siad faoin ngá a bhí ann liathróid an duine a bheith acu. Thosaigh comhrá cosúil leis seo i ngrúpa Jean.

Le liathróid an duine, thosaigh na leanaí ag rolladh a liathróidí. Thosaigh gáire ina measc nuair a bhuail na liathróidí cosa na leanaí agus nuair a phreab siad leo i ngach treo. Thosaigh na leanaí ag rith ina ndiaidh. Léirigh roinnt leanaí frustrachas leis na liathróidí mar nach rachaidís sa treo a theastaigh uathu. Rinne Liam agus Jean iombhá leo agus thacaigh leo. Rinne siad eiseamláiriú ar an rolladh.

Sna seachtainí ina dhiaidh sin d'eagraigh Liam agus Jean roinnt gníomhaíochtaí rollacha, agus ina dhiaidh sin gníomhaíochtaí ina raibh ar na leanaí nithe a chaitheamh san aer chun cuidiú leo lena scileanna comhordúcháin. Bhain siad úsáid as rudaí éagsúla amhail pónaireáin, liathróidí ar thoisí éagsúla, agus bréagáin bhoga. Rinne siad na leanaí a thaifeadh ar fhístéip sa chéad seachtain agus ansin arís ceithre mhí dár gcionn. Thaispeáin siad an fhístéip do na leanaí agus labhair siad leo faoi cé chomh maith is a d'fhoghlaim siad conas nithe a rolladh agus a chaitheamh san aer. Thaitin sé go mór leis na leanaí fístéipeanna díobh féin a fheiceáil agus chuir siad a dtuairimí in iúl: *Féach orm ag caitheamh na liathróide! Bhí sé mór millteach. Ní féidir le mo dheartháir é a dhéanamh.*

Ábhar machnaimh: Conas is féidir liom úsáid níos fearr a bhaint as fístéipeanna chun cur le foghlaim na leanaí agus a ndul chun cinn a thaispeáint dóibh?

Eispéireas foghlama 70: Tuar ceatha de dhathanna

Téama: Cumarsáid, Aidhm 2 agus Sprioc foghlama 4**Aoisghrúpa: Leanaí****Suíomh: Seisiún naíonra**

Bhí deichniúr leanaí (idir 3 bliana d'aois agus 4 bliana 4 mhí) ag freastal ar naíonra. Thug stiúrthóir an naíonra, Eilís, faoi deara go raibh sceitimíní ar na leanaí lá amháin nuair a chonaic siad tuar ceatha sa ghairdín. Láithreach bonn thug siad criáin agus páipéar amach agus tharraing na leanaí a dtuar ceatha féin mar a chonaic siad é sa spéir. Thug sí faoi deara an spéis a léirigh roinnt díobh in ainmneacha na ndathanna, go háirithe indeagó agus vialait. Sna seachtainí ina dhiaidh sin d'eagraigh Eilís roinnt eispéireas chun go bhfoghlaimeodh na leanaí tuilleadh faoi dhathanna.

Le cúnamh ó Eilís labhair na leanaí faoi dhathanna agus d'fhoghlaim na hainmneacha díobh de réir mar a shiúl siad i bpáirc sa chomharsanacht, de réir mar a bhí siad i mbun gníomhaíochtaí péintéireachta agus gníomhaíochtaí le taos súgartha, agus de réir mar a rinne siad glasraí a shórtáil san ollmhargadh agus cultacha do bhál Cinderella. Chomh maith leis sin rinne siad tástáil ar dhathanna a mheascadh, agus dúirt siad go raibh 'draíocht' cruthaithe acu, nuair a mheasc siad, faoi stiúir Eilís, gorm agus buí chun glas a chruthú agus dearg agus buí chun oráiste a chruthú. De réir mar a d'imigh an mhí ar aghaidh d'eagraigh Eilís spásanna do dhathanna éagsúla sa seomra. Bhí dath ar leith ag baint le gach spás, mar shampla Éan Gorm agus Dearg, an t-Inneall Dóiteáin, chomh maith le rudaí ar na dathanna sin. Sna seachtainí ina dhiaidh sin bhain sí úsáid as tascanna éagsúla chun measúnú a dhéanamh ar chumas na leanaí dathanna a mheaitseáil, a ainmniú agus a roghnú. I measc na dtascanna sin bhí siopa stocaí ag na leanaí. Gach lá d'iarr sí ar bheirt leanaí bheith i bhfeighil an tsiopa. D'iarr na custaiméirí (Eilís san áireamh) stocaí le dath ar leith. Bhreathnaigh Eilís ar an gcaoi ar chomhlíon na leanaí na horduithe ó na custaiméirí. De réir mar a d'imigh na laethanta thart, thug sí faoi deara gur thosaigh leanaí áirithe ag iarraidh stocaí le pátrúin ar leith agus le meascáin de dhathanna, agus nuair nach raibh siad sásta leis an réimse a bhí ar tairiscint ag an siopa, thug siad stocaí leo ón mbaile chuig an naíonra! Ní fada go raibh siopa gnóthach sa naíonra a bhí ag díol stocaí ildaite agus stocaí neamhchoitianta. Scaip an scéal agus thosaigh tuismitheoirí na leanaí ag tabhairt cuairte ar an siopa chun stocaí a cheannach nuair a bhí siad ag tabhairt na leanaí isteach ar maidin agus á mbailiú sa tráthnóna. Chun an gníomh seo a fhorbairt d'inis Eilís scéalta do na leanaí a d'áirigh tagairt do phátrúin, agus thug sí isteach leabhair fhíorasacha a léirigh pátrúin d'fhionnadh ainmhithe.

Ina comhad cleachtóra rinne Eilís seicliosta de na nithe a thug sí faoi deara sa siopa le linn na seachtaine agus ag baint úsáide as an eolas sin phleanáil sí le haghaidh eispéireas eile a bhain le dathanna agus le pátrúin.

Taiscéalaíocht agus Smaointeoireacht, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 1, Siopa stocaí

	Dáta - D.F.	dearg	oráiste	buí	vialait	glas	gorm	corcra	donn	dubh	bán	striocach	breac
Fionn	15	✓	✓	✓							✓		✓
Deirdre	15	✓				✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Sasha	16	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓
Billy	16	✓					✓						
Yussef	17	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
George	17		✓	✓		✓	✓						✓
Alisha	18												
Cara	18												
Leon	19												
Aesha	19												

Ábhar machnaimh: An socraím tascanna a spreagfaidh spéis agus samhlaíocht na leanaí?

Eispéireas foghlama 73: Tacú le foghlaim agus forbairt trí mheán an PODA

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 2**Aoisghrúpa:** Leanaí**Suíomh:** Seisiún naíonra

Tá Eoin (3½ bliain d'aois) ag freastal ar naíonra áitiúil. Rinneadh Eoin a dhiagnóisiú le Neamhord ar Speictream an Uathachais (ASD). Chaith Louise, stiúrthóir an naíonra, agus Emily (CRS Eoin), mí Mheán Fómhair ag bailiú eolais faoi Eoin trí bhreathnóireacht dhíreach agus é ag glacadh páirte i ngnáthghníomhaíochtaí, gnáthaimh agus idirghníomhaíochtaí le leanaí eile agus le daoine fásta. Ag deireadh na míosa tháinig siad le chéile chun plé a bheith acu ar an gcaoi tacú le foghlaim agus forbairt Eoin. Dhírigh siad, go háirithe, ar na dúshláin a bhí roimhe agus é ag súgradh agus ag obair le leanaí eile.

Ina dhiaidh sin bhuail Louise agus Emily le tuismitheoirí Eoin. Chuir máthair Eoin síos ar na cóireálacha agus teiripí a bhí á bhfáil ag Eoin. Ceapadh Plean Oideachais don Dalta Aonair (PODA) con chéad téarma, le cúnaimh ón bhFoireann Luath-Idirghabhála in oifig áitiúil Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte. Ar cheann de na spriocanna acu tá cuidiú le hEoin idirghníomhú le daoine eile. Cheap Louise clár gníomhaíochtaí d'Eoin le spriocanna gearrthéarmacha a chuideodh leis na spriocanna a bhaint amach. Ina measc bhí pictiúir a úsáid chun cuidiú le hEoin tuiscint a fháil ar ghothaí gnúise agus scéalta sóisialta a úsáid chun tacú le hEoin agus é ag déileáil le hidirghníomhú sóisialta. Roghnaigh Louise agus Emily cara d'Eoin ó na leanaí eile, a bheadh mar pháirtí aige i ngníomhaíochtaí agus sa súgradh. Déanfar dul chun cinn Eoin ó thaobh an idirghníomhaithe de le daoine eile a dhoiciméadú agus a athbhreithniú i mí Eanáir agus déanfar cuspóirí nua gearrthéarmacha a shocrú don Phlean Oideachais don Dalta Aonair chun cuidiú leis idirghníomhú le daoine eile.

?

Ábhar machnaimh: Conas is féidir liom úsáid a bhaint as an eolas a bhailím trí mheán na breathnóireachta chun cur leis an bPlean Oideachais don Dalta Aonair agus ar an gcaoi sin cuidiú le leanaí a bhfuil RSO acu dul chun cinn a dhéanamh ina gcuid foghlama ar an mbealach is oiriúnaí dóibh ag an am áirithe sin?